

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

ZDRAVSTVENE USTANOVE KANTONALNA BOLNICA „DR. IRFAN LJUBIJANKIĆ“ BIHAĆ

za 2016. godinu

Broj: 08-56/17

Sarajevo, septembar 2017. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	2
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	8
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	<i>BILANS USPIJEHA</i>	11
6.1.1	Prihodi	11
6.1.1.1	Poslovni prihodi	11
6.1.2	Rashodi	12
6.1.2.1	Poslovni rashodi	12
6.1.3	Finansijski rezultat	16
6.2	<i>BILANS STANJA</i>	16
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	16
6.2.2	Tekuća sredstva	19
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	19
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	19
6.2.3	Kapital	20
6.2.4	Dugoročna razgraničenja	21
6.2.5	Obaveze	21
6.2.5.1	Kratkoročne obaveze	21
6.2.6	Popis sredstava i obaveza	23
6.2.7	Vanbilansna evidencija	23
6.3	<i>IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA</i>	24
6.4	<i>IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU</i>	24
6.5	<i>BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE</i>	24
7.	JAVNE NABAVKE	24
8.	KOMENTAR	27
IV.	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	28
	<i>Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine</i>	29
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine</i>	31
	<i>Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine (Indirektna metoda)</i>	33
	<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine</i>	35

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja uključuje reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać za 2016. godinu** koji obuhvataju Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda, Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Izvještaj o novčanim tokovima – Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama na kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Bilješkama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom

1. Na datum bilansa nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da li je vrijednost **Nekretnina, postrojenja i opreme** umanjena u skladu sa **MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava**, koja su u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od **29.215.538 KM**. Ističemo da je **Bolnica**, u okviru navedene grupe sredstava, iskazala zemljište u vrijednosti od **6.191.820 KM** koje je vrednovano po modelu revalorizacije. Bolnica je

započela vrednovanje zemljišta po revalorizacionom modelu 2005. godine i od tog vremena nije radila provjeru revalorizacione vrijednosti zahtijevane tačkama 31. i 34. MRS 16 – Nekretnine, postojnja i oprema. Nismo u mogućnosti kvantificirati potencijalne efekte odstupanja od navedenih standarda na finansijske izvještaje Bolnice za 2016. godinu (tačka 6.2.1. Izvještaja);

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, finansijski izvještaji **Zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać**, prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i kapitala na dan 31.12.2016. godine, rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

1. **Odredbama člana 41. Zakona o ustanovama je propisano da Osnivač (Skupština Unsko – sanskog kantona) supsidijarno odgovara za obaveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno. Kada je osnivač odgovoran za obaveze ustanove dužan je da pokrije višak rashoda nad prihodima ustanove, u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna. Također Odlukom o zadržavanju prava i obaveza Osnivača prema Zdravstvenoj ustanovi Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać, koju je donijela Skupština Unsko – sanskog kantona 1998. godine, u međusobnim pravima i obavezama Osnivača i Bolnice, Osnivač između ostalog ima prava i dužnosti da pokriva gubitak iskazan po završnom računu, na način utvrđen ovom Odlukom u skladu sa zakonom (tačka 6.1.3. Izvještaja);**
2. **Priloženi finansijski izvještaji Bolnice pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Bolnica biti sposobna realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja. Bolnica u kontinuitetu iskazuje značajne gubitke od poslovanja koji su na dan 31.12.2016. godine rezultirali u akumuliranom gubitku u iznosu od 16.232.663 KM. Bolnica ima probleme u održavanju likvidnosti i blagovremenom izvršenju obaveza. Ističemo da kratkoročne obaveze Bolnice iznose 15.284.637 KM i veće su od kratkoročne imovine Bolnice za 11.535.778 KM. Po Zaključku Skupštine Unsko – sanskog kantona od 23.05.2016, godine, Upravni odbor Bolnice je 10.06.2016. godine usvojio Odluku o pokretanju postupka nabavke kreditnih sredstava u iznosu od 13.000.000 KM. Do vremena okončanje naše revizije Bolnica nije uspjela realizovati kreditno zaduženje zbog problema obebjeđenja garancije, a resorno Ministarstvo, Vlada i Skupština USK-a nisu pokretali nikakve dodatne aktivnosti (tačka 6.1.3., 6.2.3. i 6.2.5. Izvještaja).**

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija, iskazanih u finansijskim izvještajima **Zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać za 2016. godinu** sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać** je također, odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000 - Standardi za reviziju usklađenosti¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać** za 2016. godinu prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom

1. **Isplata regresa za godišnji odmor zaposlenima izvršena je u iznosu od po 350 KM (ukupno 300.791 KM) na osnovu odluka Upravnog odbora i direktora, što nije u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama zaposlenika Bolnice, obzirom da nije bio ispunjen propisani uslov da prethodna poslovna godina nije završena sa gubitkom (tačka 6.1.2. Izvještaja);**
2. **Provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku usluga servisiranja i popravki MRI aparata GE Signa HDxt 1,5 T (magnet) nije izvršeno u skladu sa članom 21. Zakona o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).**

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije pokazane u finansijskim izvještajima **Zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać** za 2016. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Sarajevo, 28.09.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u prosincu 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriterij za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o javnim ustanovama;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
- Finansijski plan za 2016. godinu;
- Naredba o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH;
- Jedinstvena Metodologija kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove;
- Odluka o zadržavanju prava i obaveza Osnivača prema Zdravstvenoj ustanovi Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać;
- Statut ZU Kantonalne bolnice „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać;
- Pravilnik o plaćama i drugim naknadama koje nemaju karakter plaće.

III. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać (u daljem tekstu: Bolnica) je osnovana, od strane Skupštine Unsko – sanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština USK-a) 1998. godine, donošenjem Odluke o zadržavanju prava i obaveza Osnivača prema Zdravstvenoj ustanovi Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać (u daljem tekstu: Odluka o zadržavanju prava i obaveza Osnivača). Navedena Odluka je donesena u skladu sa članom 56. Zakona o ustanovama², a Bolnica je pravni sljednik RO „Regionalna bolnica“ Bihać.

Kantonalna bolnica je stacionarna zdravstvena ustanova u kojoj se obezbjeđuje specijalističko – konsultativna zdravstvena zaštita, dijagnostika, liječenje, medicinska rehabilitacija, intenzivna njega i druga zdravstvena njega, boravak i prehrana pacijenata iz interne medicine, hirurgije, ginekologije, ortopedije, otorinolaringologije, urologije, oftalmologije, pedijatrije, te drugih specijalističkih i subspecijalističkih djelatnosti za koje ispunjava uslove prostora, kadra i opreme, u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

U skladu sa Odlukom o zadržavanju prava i obaveza Osnivača, u međusobnim pravima i obavezama Osnivača i Bolnice, Osnivač ima prava i dužnosti da: odlučuje o statusnim promjenama, promjeni djelatnosti i prestanku rada kad se za to steknu zakonski uslovi; usvaja godišnji izvještaj o radu i poslovanju; pokriva gubitak iskazan po završnom računu, na način utvrđen ovom Odlukom u skladu sa zakonom; razrješava Upravni odbor, ako je Bolnica u dvije uzastopne godine u godišnjem obračunu iskazala neopravdani višak rashoda nad prihodima i vrši i druga prava i dužnosti u skladu sa zakonom i aktima Bolnice.

Navedenom Odlukom o zadržavanju prava i obaveza Osnivača također je utvrđeno da je Statut osnovni opšti akt Bolnice kojim se uređuju pitanja utvrđena zakonom. Vlada Kantona, u ime Osnivača, daje saglasnost na Statut Bolnice. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike Kantona daje saglasnost na pravilnik kojim se uređuje unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, kao i na sve izmjene pravilnika, po prethodno pribavljenom mišljenju kantonalnog Zavoda za javno zdravstvo.

Bolnica ima svojstvo pravnog lica sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti³, Odlukom o zadržavanju prava i obaveza Osnivača prema Bolnici i Statutom. Statutom je definisano da Bolnica u pravnom prometu nastupa samostalno bez ograničenja. Za svoje obaveze ista odgovara svim svojim sredstvima – potpuna odgovornost, a Osnivač za obaveze Bolnice odgovara supsidijarno. Također je definisano da višak rashoda nad prihodima pokriva Osnivač.

Unutrašnja organizacija Bolnice je utvrđena Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Zdravstvene ustanove Kantonalna bolnica „dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać koji usvaja Upravni odbor uz saglasnost Kantonalnog ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike.

Sistematizovano je 989 radnih mjesta, dok je broj uposlenih na dan 31.12.2016. godine bio 847. Bolnicom rukovodi direktor Smail Dervišević, koji je imenovan 27.04.2015. godine, na mandatni period od četiri godine.

U skladu sa odredbama Statuta, Bolnicom upravlja Upravni odbor. Isti imenuje i razrješava Vlada Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada), na prijedlog Kantonalnog ministarstva zdravstva. Upravni odbor Bolnice imenovan je u sastavu od pet članova, Rješenjem o konačnom imenovanju Upravnog odbora od 23.07.2015. godine, i čine ga: Dževad Džanić, predsjednik - iz reda osnivača, Eniz Čatić, član – iz reda osnivača, Nermin Delalić, član – iz reda osnivača, Hasan Kurtović, član – iz reda stručnih radnika i Mustafa Hammami, član – iz reda stručnih radnika. U navedenom sastavu Upravni odbor je funkcionisao do maja 2016. godine, kada je Rješenjem o razrješenju, zbog podnošenja ostavke razrješen dužnosti predsjednik Upravnog odbora, a Vlada je iz reda postojećih članova imenovala za predsjednika Nermina Delalića. Upravni odbor je u narednom periodu nastavio funkcionisati sa četiri

² „Sl. list RBiH“, broj 6/92, 8/93 i 13/94;

³ „Sl. novine FBiH“, broj 29/97;

preostala člana na navedenoj poziciji, iako je Statutom Bolnice propisano da Upravni odbor čine pet članova. Međutim, Rješenjem o razrješenju članova Upravnog odbora od 18.08.2016. godine, prije isteka mandata, dotadašnji Upravni odbor razrješava se dužnosti i Vlada imenuje privremeni Upravni odbor na period od tri mjeseca u sastavu od pet članova. Nakon isteka mandata privremenog Upravnog odbora, Vlada ponovno imenuje novi Privremeni Upravni odbor i to tek 29.12.2016. godine na period od tri mjeseca, što ukazuje na činjenicu da u periodu od 18.11.-29.12.2016. godine Bolnica nije imala organ upravljanja. Također i u 2017. godini nije okončana procedura imenovanja Upravnog odbora, te se nastavlja sa privremenim imenovanjima na periode od tri mjeseca. **Obzirom da od augusta 2016. godine i nadalje u 2017. godini, Bolnicom upravljaju privremeni upravni odbori koji se imenuju na period od tri mjeseca, konstatujemo da isto ima uticaja, kako na finansijsko, tako i na cjelokupno poslovanje Bolnice, a na što postoji indirektni uticaj od strane Vlade Unsko-sanskog kantona.**

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja su računovodstveni standardi finansijskog izvještavanja koji predstavljaju principe i pravila sastavljanja finansijskih izvještaja. Finansijski izvještaju Bolnice su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH.

Sjedište Bolnice je u Bihaću, u ulici Darivalaca krvi br. 67.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Bolnice za 2016. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja plana. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u prekidima od decembra 2016. godine do jula 2017. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) prvi put vrši reviziju finansijskih izvještaja Bolnice, zbog čega ne možemo ocijeniti praćenje preporuka iz prethodnih revizija, niti možemo izvršiti analizu poduzetih mjera.

Bolnica je angažovala vanjskog revizora, revizorsko društvo „Grant Thornton“ d.o.o. Banja Luka, koje je izvršilo reviziju finansijskih izvještaja Bolnice za 2016. godinu i dalo pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Bolnice je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Bolnica je usvojila značajan broj internih akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola. Statut je osnovni opšti akt Bolnice kojim se uređuje: osnivanje, naziv i sjedište, međusobna prava, obaveze i odgovornosti Bolnice i Osnivača, djelatnost i uslovi obavljanja djelatnosti, odnos prema

korisnicima usluga, statusne promjene, sredstva za rad i razvoj, upravljanje i rukovođenje Bolnicom, akti, javnost rada, nadzor nad radom Bolnice i druga pitanja u vezi sa poslovanjem Bolnice. Statut je usvojio Upravni odbor uz saglasnost Skupštine Kantona.

Kantonalno ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike daje saglasnost na pravilnik kojim se uređuje unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, kao i na sve izmjene pravilnika, po prethodno pribavljenom mišljenju Zavoda za javno zdravstvo USK-a. Pravilnikom o organizaciji rada i sistematizaciji poslova Bolnice od 21.10.2014. godine, kojeg je donio Upravni odbor, uređeni su: ciljevi organizacije i sistematizacije poslova, poslovi sa posebnim ovlaštenjima i odgovornošću, unutrašnja podjela rada u okviru medicinskih i nemedicinskih poslova, poslovi i radni zadaci koji se obavljaju u organizacionim dijelovima radnog procesa, opis osnovnog sadržaja svakog posla, stepen odgovornosti, broj izvršioaca i ostali bitni uvjeti za unutrašnju organizaciju i rad Bolnice. U Kabinetu Direktora sistematizovana su radna mjesta, koja nisu vezana za pojedine organizacione jedinice (direktor, načelnik, pomoćnik direktora za medicinska pitanja, pomoćnik direktora za nemedicinska pitanja, glavna medicinska sestra/zdravstveni tehničar Bolnice, koordinator zajedničkih poslova, interni kontrolor i tehnički sekretar). Osnovne organizacione jedinice Bolnice u kojima se obavljaju medicinske djelatnosti predstavljaju odjeli i samostalne službe i ukupno ih je dvadestipet (25). Obavljanje zajedničkih nemedicinskih poslova Bolnice predstavljaju organizacione jedinice Bolnice (službe) i ukupno ih je šest. Opisi poslova su sastavni dio Pravilnika.

Pravilnik o radu usvojio je Upravni odbor 28.01.2012. godine, kojim se uređuje zaključivanje i vrste ugovora o radu, radno vrijeme, odmori i odsustva, obrazovanje i usavršavanje, prestanak ugovora o radu, otpremnine, kao i ostala pitanja vezano za prava i obaveze zaposlenika. U skladu sa odredbama člana 7. Pravilnika, radni odnos u Bolnici se zasniva zaključivanjem ugovora o radu između zaposlenika i direktora Bolnice. Direktor samostalno donosi odluku o zaključivanju ugovora sa novim zaposlenikom, te o istom informiše Upravni odbor. Direktor u skladu sa potrebama posla odlučuje da li se raspisuje javni oglas ili se prijem novih zaposlenika vrši bez raspisivanja javnog oglasa. Odluku o izboru kandidata za zasnivanje radnog odnosa, u slučaju raspisivanja javnog oglasa, donosi također direktor Bolnice. **Obavljenom revizijom konstatovano je da je u 2016. godini izvršen prijem 55 uposlenika bez raspisivanja javnog oglasa (od čega 46 uposlenika na određeno i 9 uposlenika na neodređeno vrijeme), i to u najvećem dijelu se radi o prijemu zaposlenika sa srednjom stručnom spremom.**

U 2016. godini radni odnos prestao je za ukupno 45 uposlenika po različitom osnovu: stjecanje prava na starosnu penziju (15), istek ugovora na određeno vrijeme (4), i sporazumni prekid ugovora o radu (26). Iako je konstatovana značajna nepopunjenost radnih mjesta u odnosu na broj sistematizovanih, postoji značajan broj „nepriznatog“ kadra čije finansiranje nije pokriveno iz redovnih tranši Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona, obzirom da isti doznačava sredstva samo na bazi ukupnog broja osiguranih lica na području Kantona.

U skladu sa odredbama članova 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti Bolnica je donijela Pravilnik o unutrašnjem nadzoru. Zakonom je utvrđeno da je zdravstvena ustanova obavezna provoditi unutrašnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih radnika. Nadzor se provodi na osnovu opšteg akta i godišnjeg plana i programa provedbe unutrašnjeg nadzora, koji se dostavlja mjerodavnom kantonalnom Ministarstvu najkasnije do 31.12. tekuće godine za sljedeću godinu. Revizijom smo utvrdili da nije sačinjen godišnji plan i program unutrašnjeg nadzora, koji podrazumijeva uspostavu, razvijanje i održavanje sistema poboljšanja kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga.

Iako u Bolnici jedna osoba radi na poslovima interne kontrole, koja sačinjava pojedinačne izvještaje i daje preporuke za korigovanje konstatovanih nepravilnosti, utvrdili smo da interne kontrole nisu adekvatno dizajnirane u dijelu koji se odnosi na sačinjavanje Plana rada i suštinsko praćenje izvršenja istog, kroz sačinjavanje Godišnjeg izvještaja o radu i kroz praćenje implementacije datih preporuka.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2016. godinu utvrdili smo da je sistem internih kontrola nezadovoljavajući u dijelu koji se prije svega odnosi na: obračun dodatka i stimulacija na plaću uposlenima, ugovora o djelu, primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS-a) 16, 36 i 37, prilikom vrednovanja stalnih sredstava i dugoročnih rezervisanja, postupanja po spornim predmetima koji se odnose na sumnjiva i sporna potraživanja i vođenje evidencije tužbi u ime i protiv Bolnice, popisa potraživanja i obaveza, te provođenja pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja. Za konstatovane nepravilnosti u uspostavljanju sistemu internih kontrola, date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja, u kojima su šire obrazložene navedene aktivnosti.

Preporuka:

- ***Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu: obračuna dodatka i stimulacija na plaću uposlenima, ugovora o djelu, primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS-a) 16, 36 i 37, postupanja po spornim predmetima koji se odnose na sumnjiva i sporna potraživanja i vođenje evidencije tužbi u ime i protiv Bolnice, popisa potraživanja i obaveza, te provođenja pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja.***

Interna revizija

U skladu sa članom 2. stav 1. tačka 5. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁴, Bolnica je bila u obavezi organizovati jedinicu interne revizije, kao korisnik javnih sredstava drugog nivoa finansiranja. Prema članu 1. stav 2. ovog Zakona, odredbe istog odnose se na korisnike javnih sredstava budžeta FBiH, kantona, gradova i opština i vanbudžetskih fondova. Bolnica je korisnik javnih sredstava, jer se najvećim dijelom finansira iz sredstava doprinosa za zdravstveno osiguranje, putem Zavoda za zdravstveno osiguranje Unsko – sanskog kantona. Postojećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, nije sistematizovana Jedinica za internu reviziju, niti je u Bolnici uspostavljena funkcija interne revizije.

Na osnovu naprijed navedenog, konstatujemo da nije uspostavljen rad interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- ***Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, u cilju kontinuiranog i sistemskog praćenja rada u svom oblastima poslovanja.***

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

U skladu sa odredbama člana 32. Statuta, Upravni odbor donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun Bolnice. Skupština Unsko – sanskog kantona je 2014. godine donijela Odluku o metodologiji i rokovima za izradu programa rada i izvještaja o radu koji se upućuju Skupštini i Vladi USK, a istom je propisano da su zdravstvene ustanove čiji je osnivač Skupština USK dužne da program rada i izvještaj o radu dostavljaju Skupštini na način propisan ovom Odlukom.

Upravni odbor Bolnice je 24.12.2015. godine donio „Odluku o usvajanju Plana rada fizičkog obima usluga, finansijskog plana i plana javnih nabavki Bolnice za 2016. godinu“, a isti je izrađen na osnovu

⁴ „Sl.novine FBiH“ br. 47/06

ostvarenja za prethodne dvije godine, procjene ostvarenja za prvih 9 mjeseci 2015. godine i standarda i normativa bolničke zdravstvene zaštite⁵. Navedeni Plan obuhvata: 1) Potrebne kadrove za osigurana, neosigurana i sva lica na Unsko – sanskom kantonu; 2) Plan rada fizičkog obima usluga; 3) Finansijski plan i 4) Plan javnih nabavki.

Potrebe za medicinskim i nemedicinskim kadrom Bolnice su prikazane na osnovu standarda i normativa zdravstvene zaštite, procjene broja i strukture stanovništva u Kantonu⁶, te broja osiguranih lica u Kantonu⁷. Prema procjenama Federalnog zavoda za statistiku ukupan broj stanovnika Unsko – sanskog kantona na dan 30.06.2015. godine iznosio je 287.030. Broj osiguranih lica po opštinama Kantona iznosi 208.919, odnosno 73 % od ukupnog broja stanovnika. Ugovor sa Zavodom zdravstvenom osiguranja USK-a (u daljem tekstu: ZZO USK) pokriva doznačavanje sredstava Bolnici samo za osigurana lica, zbog čega je Bolnica prezentirala podatke da je u projekciji potrebnih kadrova obuhvatila i kadar izračunat na bazi 78.111 stanovnika, odnosno 27 % lica koja nemaju status osiguranog lica. Prema prezentiranim podacima, potreban broj radnika za osigurana lica iznosi 671, dok je stvarno stanje zaposlenih radnika na dan 30.09.2015. godine iznosio 869 (624 medicinske struke, 245 nemedicinske struke), što je više za 180 radnika. Bolnica je dala obrazloženje da, nakon izvršenog obračuna za 78.111 neosiguranih lica sa područja USK-a, potreban broj radnika se dodatno uvećava za 230, tako da ukupan broj za sva lica sa područja USK-a iznosi 901, što je kako navode više za 32 u odnosu na trenutno stanje zaposlenih.

Plan fizičkog obima usluga obuhvata: plan BOD-a (bolnički opskrbni dani) i zauzetost kreveta, plan specijalističkih pregleda, plan dijagnostičkih usluga, plan operativnih zahvata, plan dijeta i redovnih obroka i plan večeraja. Vrijednost zdravstvenih usluga se izražava u bodovima za svaku djelatnost, te se na kraju preračunava u KM. Vrijednost boda za 2016. godinu je iznosila 0,80 KM, u skladu sa Odlukom o visini sredstava i cijenama zdravstvenih usluga za 2016. godinu koju je donio Upravni odbor Zavoda zdravstvenog osiguranja USK-a.

Obračun Potrebnog broja radnika i Plan fizičkog obima usluga, prema utvrđenim standardima i normativima zdravstvene zaštite nije bio predmet revizije, a navedene podatke iznosimo zbog složenosti i povezanosti iznosa sredstava koje ZZO USK-a doznačava Bolnici samo na bazi osiguranih lica, što sve zajedno ima uticaja na trenutni finansijski položaj Bolnice.

Bolnica nije donijela internu proceduru o načinu i metodologiji planiranja, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti. Ističemo važnost izrade internih procedura, jer je proces izrade Finansijskog plana i programa rada Bolnice specifičan i zahtijeva značajnu angažovanost svih organizacionih jedinica Bolnice.

Finansijski plan prihoda i rashoda Bolnice za 2016. godine, usvojen je od strane Upravnog odbora, u sklopu „Plana rada fizičkog obima usluga, finansijskog plana i plana javnih nabavki Bolnice za 2016. godinu“, u iznosu od 28.000.000 KM. Najveći udio u prihodima Bolnice planiran je od ZZO USK-a u iznosu od 24.948.443 KM, na koji iznos je sa istim potpisan Ugovor o pružanju i obezbjeđivanju bolničke zdravstvene zaštite u periodu 01.01. – 31.12.2016. godine. Ugovorom je predviđeno da se 23.592.243 KM doznači za pružanje usluga sekundarne i visokodiferencirane zdravstvene zaštite, kao i da će iznos od 1.356.200 KM koji se odnosi na pružanje usluga tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite Bolnici doznačiti tek po ispunjenju uslova propisanih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Izmjenu Finansijskog plana prihoda i rashoda Bolnice za 2016. godinu, Upravni odbor je usvojio 23.01.2017. godine, u okviru kojeg su prihodi planirani u iznosu od 28.614.998 KM, rashodi u iznosu od 28.309.541 KM i dobit u iznosu od 305.457 KM. U obrazloženju Izmjena Finansijskog plana je navedeno da je do istog došlo zbog promjena u strukturi prihoda i rashoda, kao i donošenja sljedećih akata: Odluka Skupštine USK-a 27.12.2016. godine za realizaciju programa rada Detox i Metadon centra Bolnice (294.974 KM) i za potrebe unapređenja i racionalizacije zdravstvene zaštite (1.061.223 KM); Odluka Upravnog odbora ZZO USK-a od 27.07.2016. godine o dodjeli sredstava Bolnici u iznosu od 600.000 KM

⁵ Naredba federalnog ministra zdravstva o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH („Službene novine FBiH 82/14 i 107/14);

⁶ Procjena Federalnog zavoda za statistiku na dan 30.06.2016. godine;

⁷ Prema podacima Zavoda zdravstvenog osiguranja Unsko – sanskog kantona na dan 30.09.2015. godine;

iz rezerve Zavoda; potpisivanja posebnog Ugovora između ZZO USK-a i Bolnice 27.02.2016. godine za pružanje usluga prevencije i ranog otkrivanja karcinoma kože (30.000 KM); Pregleda obračuna potrošnje lijekova od 03.11.2016. godine (23.105 KM) i Odluka Upravnog odbora Bolnice o isplati regresa zaposlenima od 30.12.2016. godine (309.541 KM).

Bolnica je u Izvještaju o finansijskom poslovanju za 2016. godini, osnovne ekonomske kategorije planirala i ostvarila u sljedećim iznosima:

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2015. god.	Plan za 2016. god.	Ostvareno u 2016. god.	KM	
					Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	27.218.223	28.614.998	28.793.913	106	101
II	Rashodi	29.408.859	28.309.541	29.165.339	99	103
III	Dobit/gubitak (I-II)	- 2.190.636	305.457	-371.426	-	-

Kao što se može vidjeti iz podataka navedenih u tabeli, Bolnica je u 2016. godini iskazala ostvarenje prihoda u iznosu od 28.793.913 KM, rashoda 29.165.339 KM i da je poslovala sa gubitkom od 371.426 KM.

Najveći udio u prihodima Bolnice ostvaren je od ZZO USK-a u iznosu od 25.817.763 KM, po osnovu realizacije Ugovora o pružanju i obezbjeđivanju bolničke zdravstvene zaštite u periodu 01.01. – 31.12.2016. godine, posebnih programa i ostvarenja prihoda od pružanja usluga prevoza saniteta (167.464 KM). Ostatak prihoda se odnosi na prihode od Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH 1.019.772 KM i na ostale prihode iz poslovanja 1.956.378 KM.

Izvještaj o radu Bolnice za 2016. godinu, Upravni odbor je usvojio 16.06.2017. godine i isti je putem resornog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike Kantona dostavljen na razmatranje Vladi i Skupštini USK-a, kako je to predviđeno članom 35. Statuta. U skladu sa Odlukom o metodologiji i rokovima za izradu programa rada i izvještaja o radu koji se upućuju Skupštini i Vladi USK-a, sastavni dio Izvještaja o radu Bolnice su sljedeći dokumenti: Izvještaj o radu za 2016. godinu, Izvještaj o radu Upravnog odbora, Izvještaj o finansijskom poslovanju, Izvještaj o reviziji finansijskog poslovanja i izvještaj o radu direktora za 2016. godinu.

Godišnji finansijski izvještaji za 2016. godinu, koji obuhvataju Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period, Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2016. godine, Izvještaj o novčanim tokovima – Izvještaj o tokovima gotovine, Izvještaj o promjenama u kapitalu i Bilješke uz finansijske izvještaje, Bolnica je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama, u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Skupština USK-a je razmatrala i prihvatila dostavljeni Izvještaj o radu donošenjem Zaključka, na sjednici održanoj 21.07.2017. godine.

Preporuke:

- **Potrebno je donijeti interne procedure kojima bi se definisala metodologija planiranja, kao i procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.**
- **Pokrenuti aktivnosti, putem resornog Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike i Vlade USK-a, u cilju osiguranja sredstava za liječenje neosiguranih lica u Budžetu USK-a.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima za 2016. godinu, iskazani su prihodi u iznosu od 28.793.913 KM, sa strukturom kako slijedi:

	KM	
	01.01. - 31.12.2016.	01.01. - 31.12.2015.
PRIHODI	28.793.913	27.218.222
Poslovni prihodi	28.671.398	27.065.238
Ostali prihodi i dobici	120.228	131.849
Finansijski prihodi	2.028	12.879
Prihodi iz osnove ispravki grešaka iz ranijeg perioda	260	8.256

Računovodstvenim politikama, usklađenim sa zahtjevima iz standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Prihodi se priznaju po principu fakturirane realizacije iznosa prihoda koji je moguće utvrditi. Prihod se vrednuje po fer vrijednosti naknade koja je primljena ili se potražuje.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 28.671.398 KM, od čega su najznačajniji prihodi od ZZO USK, koji je Bolnici u 2016. godini doznačio sredstva u ukupnom iznosu od 25.817.763 KM ili 90,05 %.

Po osnovu potpisanog Ugovora o pružanju i obezbjeđivanju bolničke zdravstvene zaštite za 2016. godinu, potpisanog u skladu sa standardima i normativima zdravstvene zaštite, ZZO USK-a je Bolnici doznačio sredstva u iznosu od 23.553.813 KM, od čega za pružanje usluga sekundarne zdravstvene zaštite 19.761.992 KM i za usluge visokodiferencirane zdravstvene zaštite 3.791.821 KM. Navedeni iznos manji je za 38.430 KM od ugovorenog iz razloga jer je ZZO USK-a izvršio povrat sredstava pacijentima (osiguranicima) za usluge koje su umjesto Bolnice pružile druge zdravstvene ustanove.

Pored doznačenog iznosa po potpisanom Ugovoru, ZZO USK-a je Bolnici doznačio i dodatna sredstva u iznosu od 1.995.777 KM od čega po osnovu posebno donesenih Odluka Skupštine USK-a 1.356.197 KM, odluka Upravnog odbora Zavoda 630.000 KM (iz rezervi i za realizaciju programa ranog otkrivanja karcinoma kože), te po osnovu Konačnog obračuna potrošnje lijekova 9.580 KM. Također, dio prihoda od ZZO USK-a u iznosu od 268.173 KM je ostvaren po osnovu pružanja usluga prevoza sanitetom, ugradnje ortopedskih pomagala i za razliku u cijeni za usluge hemodijafiltracije za pacijente iz Sanskog Mosta i Ključa.

Po osnovu Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH za 2016. godinu, koji je zaključen sa Federalnim zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Sarajevo (u daljem tekstu: Federalni zavod), Bolnica je ostvarila prihod u iznosu od 1.019.772 KM. U okviru navedenog iznosa, 275.849 KM se odnosi na prefakturisane troškove koje je Bolnica platila za osiguranike sa područja Sanskog Mosta i Ključa koji se liječe u Prijedoru, po osnovu posebnog Ugovora potpisanog sa „Fresenius medical Centar za dijalizu“ za izvršene usluge tretmana hemodijalize i hemodijafiltracije. Pored navedenog prihoda kojeg je Bolnica iskazala u bilansnim evidencijama, Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja također je finansirao lijekove i potrošni materijal za potrebe izvršenja Programa zdravstvene zaštite, koji se finansira sredstvima Fonda solidarnosti FBiH, u vrijednosti od 3.379.073 KM, što se evidentira u vanbilansnim evidencijama. Navedene lijekove i potrošni materijal Bolnica nabavlja direktno od dobavljača Federalnog zavoda, a isti vrši plaćanje obaveza prema sačinjenim izvještajima i pratećoj dokumentaciji. Popis lijekova i potrošnog materijala kojeg finansira Federalni zavod se vrši na kraju godine i dostavlja istom.

Bolnica je dio prihoda u iznosu od 1.124.456 KM ostvarila pružanjem usluga ostalim korisnicima zdravstvenih usluga, u okviru kojih se na pružene usluge pravnim licima odnosi 101.000 KM, licima iz inostranstva 289.409 KM, neosiguranim licima 432.592 KM, ostalim zavodima 49.191, usluge naplaćene u gotovini (leće) 38.157 KM, ambulantne usluge 201.506 KM i na ostale prihode 12.601 KM.

Ostali poslovni prihodi su ostvareni u iznosu od 708.699 KM u okviru kojih se na prihode od donacija (amortizacija donirane opreme) odnosi 600.426 KM, prihode od donacija (novčana sredstva) 1.800 KM, prihode od donacija (ostalo) 42.463 KM i prihod od zakupa 64.007 KM.

6.1.2 Rashodi

Ukupno iskazani rashodi za 2016. godine iznose 29.165.339 KM, što u odnosu na finansijski plan predstavlja ostvarenje od 103,02%.

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda, iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća:

	01.01.-31.12.2016.	01.01.-31.12.2015.
RASHODI	29.165.340	29.408.857
Poslovni rashodi:	28.626.227	28.787.395
Materijalni troškovi	4.695.649	4.962.898
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	21.676.748	21.577.615
Troškovi proizvodnih usluga	369.302	366.211
Amortizacija	1.073.685	1.028.653
Nematerijalni troškovi	810.843	852.018
Finansijski rashodi	145.746	215.693
Ostali rashodi i gubici	307.318	319.347
Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika	86.049	86.422

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 28.626.227 KM i manji su za 0,6 % u odnosu na prethodnu godinu.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi u visini od 4.695.649 KM odnose se na utrošene sirovine i materijal 3.953.834 KM, energiju i gorivo 704.913 KM, otpis sitnog inventara i auto guma 36.439 KM i odstupanje od cijena utrošenih sirovina i materijala 463 KM.

U okviru troškova sirovina i materijala iskazani su troškovi: ostalog materijala u apoteci i hemikalije za laboratorij 2.032.759 KM, lijekova 1.141.340 KM, živežnih namirnica 473.436 KM, tehničkog i ostalog materijala 109.934 KM, režijskog materijala 99.292 KM i troškove materijala za čišćenje 97.072 KM.

Troškovi energije i goriva odnose se na: utrošenu električnu energiju 384.572 KM, mazut i ulje za loženje 229.532 KM, gorivo i ostali materijal za motorna vozila 57.928 KM i utrošeni plin i paru 32.882 KM.

Obavljenom revizijom izvršili smo testiranja poštivanja ugovorenih cijena prilikom nabavke: lijekova, ostalog materijala u apoteci i hemikalija za laboratorij (sanitetski materijal, medicinski i ostali reagensi), živežnih namirnica, tehničkog materijala i ostalog materijala, materijala za čišćenje i lož ulja. U revizorskom uzorku nismo utvrdili odstupanja fakturiranih u odnosu na ugovorene cijene.

Troškovi plata i ostalih ličnih primanja

Troškovi plata i ostalih ličnih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 21.676.748 KM, a isti su u odnosu na prethodnu godinu veći za 99.133 KM. U okviru navedenih troškova, 19.539.669 KM se odnosi na bruto plate uposlenih (neto 11.284.132 KM i porezi i doprinosi 8.255.537 KM) i 2.137.081 KM na ostala primanja zaposlenih. **Najviša neto plata u Bolnici, u uzorkovanim mjesecima, isplaćena je u iznosu od 5.896 KM, a najniža u iznosu 387 KM. Prosječna neto plata u 2016. godini iznosila je 1.086 KM⁸.**

⁸ Prosječna bruto plaća u Bolnici za 2016. godinu je iznosila 1.880 KM;

Struktura troškova plata i ostalih primanja zaposlenih, sa indeksima ostvarenja, iskazana u izvještaju o finansijskom poslovanju i knjigovodstvenim evidencijama je sljedeća:

KM						
R. br.	Primanja zaposlenih	Izvršenje 2015. godine	Plan 2016. godine	Izvršenje 2016. godine	%	%
1	2	3	4	5	6 = 5/3	7=5/4
I	Plate zaposlenih	19.651.554	19.713.805	19.539.669	99	99
	Neto plate	11.374.763	11.415.096	11.284.132	99	99
	Porezi i doprinosi	8.276.791	8.298.709	8.255.537	99	99
II	Naknade i ostala primanja zaposlenih	1.926.062	2.149.666	2.137.081	111	99
	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	30.914	27.125	28.458	92	105
	Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	1.841.235	2.075.541	2.076.596	113	100
	Naknade i drugi troškovi	14.420	12.000	12.793	89	107
	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	39.493	35.000	19.234	49	55
III	Ukupno (I+ II)	21.577.616	21.863.472	21.676.748	100	99

Plata zaposlenih u Bolnici obračunava se, u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama zaposlenika (januar 2012. godina). Osnovna plata zaposlenika predstavlja umnožak najniže neto plate i odgovarajućeg koeficijenta složenosti u koji je razvrstano zvanje i poslovi zaposlenika. Najniža neto plata je osnovica za obračun osnovne plate zaposlenika i predstavlja umnožak neto satnice i broja radnih sati u toku mjeseca. Najniža neto satnica koja se primjenjuje regulisana je Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji FBiH iz 2007. godine, i ista je iznosila 2 KM. Utvrđena najniža plata za 2016. godinu iznosila je 330 KM. Osnovna plata obračunava se prema stepenu složenosti poslova i zadataka koji obavlja zaposlenik, stepenu stručne spremlje, stepenu naučnog i stečenog zvanja utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova u Bolnici. Plata se sastoji od osnovne plate i povećanja po osnovu posebnih uslova rada - dodaci. U okviru neto plata, pored dodataka, evidentirane su i stimulacije uposlenicima, koje su isplaćivane po osnovu Odluke direktora za posebno angažovanja zaposlenih. Pravilnikom o plaćama i naknadama je regulisano da po osnovu posebnog angažovanja zaposlenih, direktor može povećati osnovnu platu zaposleniku do 20 %. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da se **stimulacije isplaćuju svaki mjesec, tokom cijele godine, u iznosima od 10 % i 20 % od osnovne plate, te da nema posebnih obrazloženja (na svim odlukama se navodi isto obrazloženje - zbog posebnog angažovanja i ušteda bolnice prilikom obavljanja poslova i radnih zadataka), kao ni kriterija koji su primjenjivani prilikom određivanja visine stimulacije. Utvrđeno je da se pojedinim uposlenicima, vrši obračun i isplata stimulacije od 10 % i 20 % za svaki mjesec u toku godine.** Prema dostavljenom pregledu, ukupno isplaćene stimulacije u 2016. godini iznose 75.435 KM.

Na osnovu Odluke direktora isplaćuje se i stimulacija za radnike zaposlene u organizacionim jedinicama: tehnička služba, radna zajednica, HES, Kuhinja i vešeraj u iznosu od 5 % za svaki mjesec.

Pored navedenih stimulacija (od 5 %, 10 % i 20 %), Odlukom Upravnog odbora (27.12.2012. godine), utvrđen je funkcionalni dodatak u iznosu od 30 % na osnovnu platu i to za radna mjesta: pomoćnika direktora za medicinska pitanja, pomoćnika direktora za nemedicinska pitanja i glavni medicinar Kantonalne bolnice i isti se obračunava za svaki mjesec.

Pravilnikom o plaćama i naknadama zaposlenika utvrđeno je da po osnovu obavljanja poslova sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima, zaposlenici imaju pravo na položajni dodatak: direktoru i pomoćnicima 15 %, rukovodnim zaposlenicima sa VSS načelnik 13 %, rukovodnim zaposlenicima sa VSS šef odsjeka 5 %, rukovodnim zaposlenicima sa VŠS 10 % i rukovodnim zaposlenicima sa SSS 10 %.

Navedenim pravilnikom također je utvrđeno i pravo povećanja osnovne plate na ime dodataka za: naučni stepen doktora znanosti 10 %, naučni stepen magistra 5 % i naučni stepen primarijus 3 %.

Svi navedeni dodaci, kao i stimulacije na osnovu posebnih odluka direktora se ne isključuju. Tako npr. pomoćnik direktora u toku jednog mjeseca ostvari pravo na ime dodatka kao: pomoćnik direktora 15 %, rukovodioc zaposlenicima sa VSS načelnik 13 %, stečeni naziv primarijus 3 % (u skladu sa

pravilnikom), na ime funkcionalnog dodatka 30 % (u skladu sa Odlukom Upravnog odbora) što u toku jednog mjeseca iznosi 61%, a na sve navedeno istom se može obračunati i stimulacija po osnovu odluke direktora (10 %, 20 %) kao i stimulacija za posebne uslove rada (5 %).

U okviru neto plata iskazana je i mjesečna naknada za rad Komisije za javne nabavke. Naime, Odlukom direktora od 15.06.2015. godine imenovana je stalna Komisija za javne nabavke u sastavu od četiri člana. Navedenom odlukom je propisano da ista ima pravo na naknadu u visini od 20 % svaki mjesec na osnovnu platu. **Iako je Komisija za javne nabavke formirana u skladu sa propisima, ne može se potvrditi opravdanost isplate naknada, obračunatih na osnovnu platu uposlenika tokom cijele godine, obzirom da se radi o angažovanju zaposlenika vezano za radni ciklus i obavljanje poslova u toku radnog vremena. Imajući u vidu da se naknada isplaćuje mjesečno za razdoblje od stupanja na snagu Odluke o imenovanju komisije i uvažavajući značajnost iznosa, ne možemo potvrditi opravdanost isplate mjesečne naknade, tokom cijele 2016. godine.**

Platu direktora utvrđuje Upravni odbor i ista je definisana Ugovorom o pravima i obavezama direktora. Prema ugovoru, osnovna plata direktora utvrđena je u visini 3 prosječne mjesečne neto plate isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca prema podacima Federalnog zavoda za statistiku. Ista se prema ugovoru uvećava za minuti rad za svaku godinu rada 0,6 %, dok se ostale naknade isključuju. Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je direktor obavlja i poslove doktora, te su istom po osnovu toga obračunavaju i dodaci za noćni rad i dežurstva, kao i 3 % na zvanje primarijusa.

Preporuke:

- **Potrebno je da Upravni odbor preispita zakonski osnov donošenja Odluka o isplati stimulatnog dijela plate zaposlenima Bolnice, kao i postupanje menadžmenta u skladu sa istim, te na osnovu konstatovanog poduzeti sve mjere u skladu sa zakonskim propisima;**
- **Preispitati opravdanost i način obračuna naknade članovima komisije za javne nabavke, u koje se imenuju zaposlenici Bolnice, vezanih za obavljanje redovnih poslova uposlenika.**

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava uposlenih iskazani su u iznosu od 2.076.596 KM. U navedenom iznosu sadržani su izdaci za: topli obrok 1.447.946 KM, regres za godišnji odmor 300.791 KM, naknada za odvojeni život 153.838 KM, prevoz na posao i s posla 54.198 KM, naknada za slučaj smrti 39.966 KM, otpremnine 35.211 KM, troškovi stručnog usavršavanja 31.358 KM, ostali izdaci za materijalna prava radnika 7.500 KM i troškovi kotizacija i seminarara 5.788 KM.

Topli obrok za 2016. godinu iznosio je 8 KM dnevno. U skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama zaposlenika, zaposlenici imaju pravo na mjesečnu naknadu za topli obrok u iznosu od 20 % prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Isplata regresa za godišnji odmor izvršena je na osnovu odluke donesene od strane Upravnog odbora i Odlukom direktora o isplati regresa za korištenje godišnjeg odmora za 2016. godinu u iznosu od po 350 KM. Pravilnikom o plaćama i naknadama zaposlenika Bolnice utvrđeno je pravo na regres u visini od najmanje 50 % prosječne neto plaće svih zaposlenika, ostvarene kod poslodavca u mjesecu koji prethodi isplati regresa ali pod uslovom da Bolnica nije predhodnu poslovnu godinu završila sa gubitkom. **Imajući u vidu da je Bolnica u 2016. godini kao i u 2015. godini poslovala sa gubitkom, ne može se potvrditi opravdanost isplate naknade uposlenicima na ime regresa za 2016. godinu.**

Naknada za odvojeni život isplaćuje se u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama kojim je propisano da zaposlenik koji je privremeno upućen na rad van mjesta prebivališta njegove porodice, ima pravo na mjesečnu naknadu troškova zbog odvojenog života od porodice u visini od 70 % prosječne plaće ostvarene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku u skladu sa Pravilnikom o radu.

Izdaci za prevoz na posao i s posla isplaćivani su u iznosu vozne karte u javnom prijevozu ako je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada više od trideset kilometara. Uposlenici kojima je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno manje od 30 km, ne ostvaruju pravo na navedenu naknadu.

Troškovi otpremnina – isplata otpremnina izvršena je za 15 uposlenika na osnovu Odluke direktora u visini tri prosječne plaće ostvarene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Troškovi stručnog usavršavanja odnose se na odobrena sredstva edukacije uposlenicima Bolnice, finansiranje specijalizacija (specijalizacija traje tri godine i uposlenik je dužan ostati na radu u Bolnici onoliko vremena koliko je trajala specijalizacija, od položenog specijalističkog ispita. Ako uposlenik nakon specijalizacije napusti Bolnicu prije izvršenja svojih obaveza, dužan je platiti troškove u bruto iznosu koje je za njega isplatila Bolnica, uvećane za 20 %.), polaganje specijalističkog ispita itd.

Naknade i drugi troškovi iskazani su u iznosu od 12.793 KM. U navedenom iznosu sadržane su naknade članova Upravnog odbora 9.973 KM i naknade za rad u komisijama 2.820 KM (komisija za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama 100 KM po članu, komisija za provođenje javnog oglasa davanja u zakup viška kapaciteta Bolnice 90 KM po članu). Upravni odbor Bolnice čine predsjednik i četiri člana. Visina naknade za rad Upravnog odbora utvrđena je Odlukom Vlade USK, za predsjednika 250 KM i članove odbora 200 KM.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 19.234 KM i odnose se na zaključene ugovore o djelu. Ugovori o djelu zaključivali su se za pružanje usluga doktora medicine specijaliste pneumoftizilog za izvršenje poslova dežurstva koji uključuju opis poslova specijaliste pneumoftizilogije (3.680 KM), obavljanje radioloških zdravstvenih usluga MRI koji uključuju izradu, očitavanje nalaza i edukaciju inženjera i liječnika specijalista radiologije, davanje stručnih mišljenja i pregleda (9.030 KM), obavljanje usluga obdukcije (410 KM). **Imajući u vidu da navedeni poslovi spadaju u redovne poslove obavljanja djelatnosti Bolnice ne može se potvrditi osnovanost zaključivanja istih.**

Preporuke:

- ***Ugovore o djelu zaključivati za obavljanje poslova, koji ne spadaju u redovnu djelatnost Bolnice, te vršiti pravovremeno zaključivanje istih.***
- ***Potrebno je preispitati osnovanost donošenja Odluke o isplati regresa od strane Upravnog odbora i direktora.***

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u visini od 369.302 KM. U okviru istih najznačajniji su troškovi usluga tekućeg i investicionog održavanja 144.664 KM, usluge čišćenja i održavanja prostorija, usluge održavanja softvera 71.527 KM i usluge održavanja transportnih sredstava 31.252 KM.

Troškovi usluga tekućeg i investicionog održavanja se uglavnom odnose na popravke medicinski aparata – magneti i CT uređaja što smo obradili u dijelu javnih nabavki.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 810.843 KM i odnose se u najvećem dijelu na troškove neproizvodnih usluga 459.846 KM, troškove poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina 173.461 KM, ostale nematerijalne troškove 113.943 KM i troškove poštanskih i telekomunikacionih usluga 42.313 KM.

Troškovi neproizvodnih usluga najvećim dijelom odnose se na troškove liječenja hemodijalize 275.849 KM, troškove vode 98.635 KM, komunalne usluge i odvoz smeća 56.400 KM, te revizijske usluge 10.530 KM. Troškovi liječenja hemodijalize iskazani u iznosu od 275.845 KM se kasnije refundiraju od strane Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, obzirom da se isti finansiraju iz Fonda solidarnosti, što je detaljnije pojašnjeno u izvještaju pod tačkom 6.1.1.1. Poslovni prihodi.

Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga se odnose na troškove poštanskih usluga, interneta, fiksne i mobilne telefonije. Troškovi mobilnih telefona priznavali su se u skladu sa Odlukom direktora iz 2015. godine, direktoru u iznosu od 300 KM, pomoćniku direktora 50 KM, tehničkim sekretarima (dva) po 30 KM i ostalim uposlenicima (tri) po 30 KM.

6.1.3 Finansijski rezultat

Bolnica je u 2016. godini iskazala negativan finansijski rezultat (gubitak) u iznosu 371.426 KM.

Na osnovu obavljene revizije konstatujemo da je Bolnica, pored svih poduzetih aktivnosti, nastavila u revidiranoj godini da posluje s gubitkom. Mjesečne doznake iz sredstava doprinosa zdravstvenog osiguranja i vlastiti prihodi iz poslovnih aktivnosti nisu bili dovoljni za izmirenje dospjelih obaveza i pokriće svih troškova poslovanja. Detaljnije o stanju i poduzetim aktivnostima menadžmenta na rješavanju finansijskog položaja Bolnice smo obrazložili u dijelu Izvještaja pod tačkom 6.2.5. Obaveze.

Upravni odbor Bolnice je 27.02.2017. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o finansijskom poslovanju za 2016. godinu za potrebe predaje finansijskih izvještaja, međutim nije donesena Odluka o načinu pokrića gubitka.

Skupština USK-a, kao Osnivač, je također 21.07.2017. godine razmatrala i prihvatila dostavljeni Izvještaj o radu, međutim nije poduzela dodatne aktivnosti u cilju rješavanja finansijskog položaja Bolnice koja je na dan 31.12.2016. godine iskazala akumulirani gubitak u iznosu od 16.232.663 KM.

S tim u vezi ističemo odredbe člana 41. Zakona o ustanovama kojima je propisano da Osnivač (Skupština USK-a) supsidijarno odgovara za obaveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drugačije određeno. Kada je osnivač odgovoran za obaveze ustanove dužan je da pokrije višak rashoda nad prihodima ustanove, u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna.

U skladu sa Odlukom o zadržavanju prava i obaveza Osnivača, u međusobnim pravima i obavezama Osnivača i Bolnice, Osnivač (Skupština USK) ima prava i dužnosti da: odlučuje o statusnim promjenama, promjeni djelatnosti i prestanku rada kad se za to steknu zakonski uslovi; usvaja godišnji izvještaj o radu i poslovanju; **pokriva gubitak iskazan po završnom računu, na način utvrđen ovom Odlukom, u skladu sa zakonom**; razrješava Upravni odbor, ako je Bolnica u dvije uzastopne godine u godišnjem obračunu iskazala neopravdani višak rashoda nad prihodima i vrši i druga prava i dužnosti u skladu sa zakonom i aktima Bolnice.

Preporuka:

- **Sačiniti detaljnu Informaciju prema resornom Ministarstvu, Vladi i Skupštini USK-a, te tražiti implementaciju odredbi člana 41. Zakona o ustanovama i Odluke o zadržavanju prava i obaveza Osnivača u dijelu koji se odnosi na pokriće iskazanog gubitka po završnom računu.**

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	29.265.964	29.694.812
Nematerijalna sredstva	23.687	22.815
Nekretnine, postrojenja i oprema	29.215.538	29.645.058
Investicijske nekretnine	-	-
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	26.730	26.930
Dugoročni finansijski plasmani	-	-
Dugoročna razgraničenja	9	9

Stalna sredstva se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabavke. Pravilnikom o računovodstvenim politikama utvrđeno je da mjerenje nakon početnog priznavanja dugoročne materijalne i nematerijalne imovine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini daju se u slijedećoj tabeli:

KM

Opis	Zemljišta	Građevinski i Objekti	Postroj. i oprema	Alati, pog. i kan.nam.	Transp. sredstva	Mat.sred. u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost							
na dan 01.01.2016.	6.191.820	38.636.901	21.515.740	6.639.508	377.988	55.461	73.417.417
direktna povećanja u 2016.			152.279	110.521		89.234	352.034
Prijenos sa pripreme		3.500		268.550			272.050
otuđenje i rashodovanje				(1.220.936)			(1.220.936)
Ostalo		79.000	50	4.234			83.284
na dan 31.12.2016.	6.191.820	38.719.401	21.668.069	5.801.877	377.988	144.695	72.903.849
2 Akumulirana amortizacija							
na dan 01.01.2016.	0	24.304.427	13.014.041	6.182.549	334.545	0	43.835.563
amortizacija za 2016.		381.632	646.304	39.205	6.544		1.073.685
otuđenje i rashodovanje				(1.220.936)			(1.220.936)
na dan 31.12.2016.	0	24.686.059	13.660.345	5.000.818	341.089	0	43.688.312
3 Neto knjigovo. Vrijednost							
na dan 01.01.2016.	6.191.820	14.332.474	8.501.698	456.959	43.443	55.461	29.581.854
na dan 31.12.2016.	6.191.820	14.033.342	8.007.723	801.059	36.899	144.695	29.215.538

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 29.215.538 KM (nabavna vrijednost 75.345.722 KM, ispravka vrijednosti 46.130.184 KM), u okviru kojih se na zemljište odnosi 6.191.820 KM, građevinske objekte 14.033.342 KM, postrojenja i opremu 8.845.681 KM i na avanse i nekretnine, postrojenja i opremu u pripremi 144.695 KM.

Zemljište je iskazano u iznosu od 6.191.820 KM, a odnosi se na zemljište u bolničkom krugu. Na ovoj poziciji tokom 2016. godine nije bilo promjena. Uvidom u Izvještaj komisije za popis zemljišta, građevinskih objekata, opreme i investicija u toku i prezentiranu dokumentaciju, konstatujemo da je 2005. godine urađena procjena vrijednosti zemljišta od strane stručnog lica i komisije. Površina koju koristi Bolnica iznosi 84.333 m², a ista je evidentirana na osnovu zemljišno - knjižnog izvoda iz 1970 godine. Popisna komisija je dala prijedlog, koji je Upravni odbor prihvatio, donošenjem Odluke 31.01.2017. godine, da se izvrši tačna provjera kvadrature zemljišta sa ciljem da se utvrdi da li je isto u vlasništvu Bolnice ili je Bolnica korisnik zemljišta u tuđem vlasništvu.

Primjenjujući MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, po izvršenoj procjeni 2005. godine, razlika između sadašnje vrijednosti po procjeni (6.191.820 KM) i sadašnje vrijednosti do procjene (1.602.327 KM) je knjižena kao povećanje nabavne vrijednosti, po kom osnovu su stvorene i revalorizacione rezerve u iznosu od 4.589.493 KM. Ističemo da je tačkom 34. MRS-a 16 definisano da učestalost revalorizacije ovisi od promjena fer vrijednosti predmeta nekretnine, postrojenja i opreme koje se revalorizuju. Kada promjena vrijednosti nije česta, revalorizacija se vrši svake treće ili pete godine. Ako se vrijednost sredstva povećava kao rezultat revalorizacije, to povećanje treba direktno pripisati vlastitom kapitalu kao revalorizacijska rezerva. Međutim, ukoliko se vrijednost zemljišta kao rezultat revalorizacije smanji, to smanjenje treba direktno teretiti ostalu sveobuhvatnu dobit do iznosa do kojeg ovo smanjenje ne premašuje iznos koji postoji kao revalorizacijska rezerva za isto sredstvo. Smanjenje koje se priznaje u ostalu sveobuhvatnu dobit umanjuje iznos akumuliran u kapitalu kao

revalorizacijska rezerva. **Iako je trebala, Bolnica do kraja 2016. godine, nije provela revalorizaciju, što nije u skladu sa tačkom 34. MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.**

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 8.007.723 KM (nabavna vrijednost 21.668.069 KM, ispravka 13.660.345 KM), a čine ih oprema, mašine i postrojenja u zdravstvu, elektronski računari, telefonska i telefaks oprema, računске i pisaće mašine, ostala uredska oprema, oprema za grijanje, ventilaciju i održavanje prostorija. U skladu sa Odlukom Vlade USK-a od 29.10.2014. godine, Bolnica je 2014. godine izvršila evidenciranje u trajno vlasništvo medicinske opreme nabavljene po kreditu EDCF Vlade Republike Koreje, po fazi II Projekta modernizacije bolnica, ukupne vrijednosti 4.345.479 KM. Navedena oprema je Bolnici bila isporučena 2010. i 2011. godine, a istu čine RTG aparat C LUK 262.987 KM, Ultrazvučni aparat Logiq P6 (Rtg) 183.294 KM, Aparat za magnet MRI 1,5 T (magnet) 3.349.646 KM i Digitalna radiografija Definium 6000 (CT aparat) 549.552 KM. Vlada USK-a je također 05.03.2015. godine donijela „Odluku o korištenju medicinske opreme“ nabavljene putem kreditnog zaduženja USK-a (Austrijski kredit) kojom je Bolnici, kao i drugim zdravstvenim ustanovama, kako je navedeno, medicinska oprema data na privremeno korištenje do donošenja konačne odluke o prenosu sredstava. **Do kraja 2016. godine, Bolnici nije dostavljena potrebna dokumentacija (Konačna odluka o prenosu osnovnih sredstava) kako bi se medicinska i računarska oprema kupljena iz Austrijskog kredita evidentirala u poslovnim knjigama Bolnice, iako ista ima značajnu finansijsku vrijednost.**

Amortizacija stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 1.073.685 KM, a ista se vrši linearnom metodom otpisa stalnih sredstava, i to za svako sredstvo pojedinačno tokom procijenjenog korisnog vijeka sredstva.

Stope amortizacije date su u sljedećoj tabeli:

Grupa sredstava	Stopa amortizacije (%)
Građevinski objekti	1 – 5
Parking	1
Transportna sredstva	10
Medicinska oprema	5
Kompjuterska oprema i slično	5 – 10
Ostala oprema	5- 10
Kancelarijski namještaj	5

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava - Prema tački 9. MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, Bolnica je na datum svakog finansijskog izvještaja, a na osnovu svih dostupnih informacija, bila dužna procijeniti da li je došlo do eventualnog umanjenja realne vrijednosti njenih stalnih i dugoročnih sredstava. Ako takve naznake postoje za bilo koje stalno sredstvo, Bolnica je trebala utvrditi tzv. nadoknadivi iznos tog sredstva, odnosno vrijednost koja se može nadoknaditi korištenjem ili prodajom tog sredstva. Kao nadoknadivi iznos se uzima ili vrijednost sredstva u upotrebi ili njegova neto prodajna cijena, u zavisnosti od toga šta je veće. Pri tome se pod vrijednosti u upotrebi podrazumijevaju sve očekivane ekonomske koristi od sredstva, dok se pod neto prodajnom cijenom podrazumijeva njegova procijenjena tržišna vrijednost (tačka 18.). Veća od te dvije vrijednosti se stavlja u odnos sa knjigovodstvenim iznosom (neotpisanom vrijednošću) stalnog sredstva. Ako se utvrdi da je nadoknadivi iznos stalnog sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, to znači da je sredstvo knjigovodstveno precijenjeno i da njegovu knjigovodstvenu vrijednost treba umanjiti na teret rashoda. Ukoliko je to stalno sredstvo bilo revalorizovano u periodu od momenta njegove nabavke do momenta utvrđivanja smanjenja vrijednosti, umanjenje vrijednosti stalnih sredstava će se izvršiti direktno na teret revalorizacionih rezervi. Ukoliko je ukupan iznos efekata revalorizacije tog sredstva manji od umanjenja tog stalnog sredstva, razlika se knjiži na teret rashoda (tačke 59. i 60.). **Konstatujemo da Bolnica na datum bilansa, kao ni ranijih godina, nije izvršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, što nije u skladu sa MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Nije moguće kvantificirati potencijalne efekte odstupanja od navedenog standarda na finansijske izvještaje Bolnice za 2016. godinu.**

Preporuke:

- *Postupiti po Odluci Upravnog odbora od 31.01.2017. godine u cilju utvrđivanja tačne kvadrature i vlasništva nad zemljištem u bolničkom krugu.*
- *Potrebno je izvršiti procjenu vrijednosti zemljišta u skladu sa tačkom 34. MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem zemljišta, odnosno njegovog realnog iskazaivanja u finansijskim izvještajima.*
- *U saradnji sa resornim Ministarstvom i Kantonalnim ministarstvom finansija inicirati donošenje Konačne odluke o prenosu u trajno vlasništvo medicinske i računarske opreme, koja je Bolnici data na korištenje 2015. godine.*
- *Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava.*

6.2.2 Tekuća sredstva
6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
ZALIHE	664.619	824.586
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	632.207	812.519
Roba	1.983	0
Dati avansi	30.429	12.067

Zalihe robe i proizvoda u skladištu se vode po nabavnim cijenama. Nabavna vrijednost (cijena koštanja) zaliha utvrđuje se primjenom prosječnog ponderisanog troška.

Zalihe sirovina i materijala iskazane su u iznosu od 632.207 KM, te se najvećim dijelom sastoje iz zaliha lijekova 134.238 KM i zaliha sanitetskog materijala, medicinskih i ostalih reagenasa 343.034 KM.

Dati avansi iskazani su 30.429 KM i odnose se na date avanse za nabavku roba i usluga u 2016. godini.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2016. godine iskazani su 852.540 KM.

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	852.540	62.689
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	834.157	31.656
Transakcijski računi (u stranoj valuti)	17.876	30.514
Blagajne-domaća valuta	507	518

Gotovina i ekvivalenti gotovine odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajni.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa, u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Kratkoročna potraživanja	2.231.700	3.295.891
Kupci u zemlji	4.336.236	8.103.186
Kupci u inostranstvu	1.119.833	1.244.363
Druga kratkoročna potraživanja	297.751	217.746
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(3.522.120)	(6.269.386)

Katkoročna potraživanja manja su za 1.064.191 KM ili za 32,29 % u odnosu na prethodnu godinu.

Potraživanja od prodaje iskazana su u iznosu 5.456.069 KM, u okviru kojih se na prodaju usluga kupcima u zemlji odnosi 4.336.236 KM i na prodaju usluga ino – osiguranicima 1.119.833 KM. Nije prezentirana ročna struktura potraživanja na datum bilansa, što je bitno sa stanovišta pružanja pouzdanih informacija, na osnovu kojih bi Bolnica mogla blagovremeno poduzimati aktivnosti na zaštiti ove imovine. Iako Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice nije definisano postupanje Bolnice sa potraživanjima preko 365 dana, postoji praksa da se svake godine vrši procjena, dio potraživanja se prenosi na sumnjiva i sporna potraživanja i za iste se vrši ispravka vrijednosti potraživanja na teret rashoda.

Od navedenog iznosa potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja se odnosi 3.589.853 KM, od čega se na potraživanja za liječenje neosiguranih lica odnosi 1.748.710 KM (1.128.025 KM neutuženo, 620.685 KM utuženo), potraživanje od ZZO USK-a 1.539.192 KM i na potraživanja od pravnih lica 301.947 KM. Vezano za sumnjiva i sporna potraživanja od neosiguranih lica, konstatujemo da najveći broj fizičkih lica nije ni utužen iz razloga, kako je prezentirano, jer se radi o potraživanjima malih vrijednosti. Što se tiče potraživanja Bolnice od ZZO USK-a u iznosu od 1.539.196 KM, konstatujemo da je po istom donesena presuda nadležnog suda u korist Bolnice, što smo detaljnije obrazložili u dijelu Izvještaja pod brojem 6.2.5. Obaveze.

Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju Službe za opće, pravne i kadrovske poslove nismo mogli utvrditi tačan iznos utuženih potraživanja Bolnice iz razloga jer registri koji se vode po određenim kategorijama predmeta nisu sređeni i ne postoji procedura načina vođenja ovih registara. Također, iako su u posljednje vrijeme poduzete određene aktivnosti u dijelu postupanja Službe za opće, pravne i kadrovske poslove, ne može se reći da su iste na zadovoljavajućem nivou.

Preporuke:

- **Potrebno je donijeti proceduru kojom će se propisati način rada i postupanje Službe za opće, pravne i kadrovske poslove sa zaprimljenim spornim predmetima iz računovodstva, kao i njihovo međusobno usaglašavanje, u cilju pravovremene naplate svih potraživanja.**
- **Izvršiti detaljnu analizu svih neutuženih potraživanja i poduzeti potrebne aktivnosti na utuženju ili eventualnom otpisu potraživanja malih vrijednosti.**

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31.12.2016.	31.12.2015.
KAPITAL	6.415.660	6.787.086
Osnovni kapital	18.058.830	18.058.830
Revalorizacione rezerve	4.589.493	4.589.493
Gubitak ranijih godina	(15.861.237)	(13.670.601)
Gubitak izvještajne godine	(371.426)	(2.190.636)

Osnovni kapital u finansijskim izvještajima iskazan je u iznosu od 18.058.830 KM, a u sudskom registru 0 KM. **Nije izvršeno usklađivanje upisanog osnovnog kapitala u sudskom registru sa osnovnim kapitalom u finansijskim izvještajima Bolnice. Odlukom o zadržavanju prava i obaveza Osnivača prema Zdravstvenoj ustanovi Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać, kao i Statutom nije utvrđena vrijednost kapitala.**

Revalorizacione rezerve iskazane su u iznosu od 4.589.493 KM po osnovu izvršene procjene fer vrijednosti zemljišta 2005. godine, što smo detaljnije objasnili u dijelu Izvještaja pod brojem 6.2.1. Stalna sredstva.

Gubitak ranijih godina iskazan je u iznosu od 15.861.237 KM i isti je u odnosu na prethodnu godinu veći za 16 %. Tokom 2016. godine, na navedenoj poziciji evidentiran je gubitak 2015. godine u iznosu od 2.190.636 KM.

Gubitak izvještajne godine u iznosu od 371.426 KM odnosi se na iskazani gubitak revidirane 2016. godine.

Preporuka:

- *Izvršiti usklađivanje upisanog osnovnog kapitala u sudskom registru sa osnovnim kapitalom iskazanim u finansijskim izvještajima Bolnice.*

6.2.4 Dugoročna razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 11.272.641 KM u okviru kojih se najveći dio u iznosu od 11.163.504 KM odnosi na unaprijed naplaćene i odložene prihode po osnovu doniranih stalnih sredstava. Odloženi prihodi se smanjuju u iznosu amortizacije tih sredstava, a u korist prihoda perioda.

6.2.5 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 15.284.795 KM, od čega su dugoročne obaveze 158 KM i kratkoročne obaveze 15.284.637 KM.

U finansijskim izvještajima na datum bilansa, iskazane su obaveze kako slijedi:

	31.12.2016.	31.12.2015.
OBAVEZE		
Dugoročne obaveze	158	581
Kratkoročne obaveze	15.284.637	15.505.911
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	3.800.000	3.800.000
Kratkoročni dio dugoročnih obaveza	0	266.475
Obaveze prema dobavljačima	7.854.035	7.776.404
Ostale obaveze iz poslovanja	1.678.624	1.678.624
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja	1.656.300	1.444.945
Obaveze za ostala primanja zaposlenih	173.375	170.380
Druge obaveze	34.580	301.071
Obaveze za PDV	137	1.422
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	83.345	63.741
Obaveze za porez na dobit	3.995	2.849
Pasivna vremenska razgraničenja	41.727	49.482

6.2.5.1 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 15.284.637 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 221.274 KM.

Kratkoročni krediti uzeti u zemlji iskazani u iznosu od 3.800.000 KM, od čega se 2.000.000 KM odnosi na obaveze po Ugovoru o kratkoročnoj pozajmici (revolving kredit) potpisan 06.10.2016. godine sa Raiffeisen bankom d.d. Sarajevo, sa rokom otplate do 07.10.2017. godine, sa kamatnom stopom 7,85 %. U 2016. godini na ime kamata po ovom kreditu iskazani su rashodi u iznosu od 119.171 KM. Pored toga, po potpisanom Ugovoru o kratkoročnoj pozajmici, Bolnica je 23.06.2016. godine od ZZO USK-a uzela pozajmicu u iznosu od 2.000.000 KM, na period od 12 mjeseci. Uzimanjem revolving kredita i pozajmice, Bolnica je nastavila praksu iz ranijeg perioda, obzirom da ima problem likvidnosti prilikom izmirenja obaveza.

Obaveze prema dobavljačima iskazane su 7.854.035 KM. Najveći dio ovih obaveza odnosi se na obaveze prema sljedećim dobavljačima: „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać 2.576.298 KM, „Diamedic“ d.o.o. Sarajevo 1.266.193 KM, „HIFA“ d.o.o. Tešanj 439.027 KM, „Medika“ d.o.o. Mostar 282.877 KM, „INEL - MED“ d.o.o. Mostar 259.874 KM i „Medical“ d.o.o. Mostar 224.838 KM.

Prema prezentiranom, vezano za iskazane obaveze prema dobavljaču „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać, konstatujemo da postoji presuda u korist istog, a protiv Bolnice na iznos od 1.674.292 KM, kao i prvostepeno sudsko izvršno rješenje od 07.11.2016. godine. Na navedeno prvostepeno sudsko izvršno rješenje, Bolnica je izjavila prigovor u kojem osporava glavnicu u iznosu od 893.484 KM - za plaćeni iznos utuženih računa nakon donošenja presuda. Po ovom prigovoru, Sud je 10.05.2017. godine donio novo sudsko izvršno rješenje kojim je djelimično usvojio prigovor Bolnice, te obustavio izvršenje u predmetnoj stvari koje se odnosi na dio glavnog duga u iznosu od 1.073.672 KM, te su u tom dijelu izvršenje obustavlja i ukidaju se provedene radnje, dok je u preostalom dijelu predmetno rješenje ostalo na snazi. Na navedeno Rješenje Bolnica se nije žalila jer su pokrenute aktivnosti da se zaključi sporazum za izmirenje duga.

Vezano za iskazane obaveze prema „Diamedica“ d.o.o. Sarajevo, postoji presuda u korist dobavljača na iznos od 714.236 KM sa zakonskim zateznim kamatama za period 07.09.2013. godine – 09.01.2015. godine, kao i prvostepeno sudsko izvršno rješenje od 14.11.2016. godine. I u ovom slučaju, Bolnica je izjavila prigovor po kojem osporava glavnicu u iznosu od 50.348 KM – za plaćeni iznos utuženih računa nakon donošenja presude i 83.246 KM – zbog pogrešno utvrđenog zbira na presudi. Po ovom prigovoru, Sud je 08.03.2017. godine donio novo sudsko izvršno rješenje kojim je djelimično usvojio prigovor Bolnice, te obustavio izvršenje u predmetnoj stvari koje se odnosi na dio glavnog duga u iznosu od 75.000 KM, jer je navedeni dug Bolnica dobrovoljno izmirila, dok je u preostalom dijelu predmetno rješenje ostalo na snazi. Na navedeno Rješenje Bolnica je 15.03.2017. godine uložila žalbu Kantonalnom sudu u Bihaću, po kojoj sud još uvijek nije donio odluku.

Vezano za neizmirene obaveze prema „HIFA“ d.o.o. Tešanj, Bolnica je sa navedenim dobavljačem 14.10.2015. godine zaključila „Sporazum o izmirenju dugovanja za isporučene robe“ kojim je uređen način i rokovi naplate dospjelih potraživanja na taj dan u iznosu 455.131 KM, na 15 mjesečnih rata.

Navedene tužbe i presude protiv Bolnice, kao i sporazum su pokazatelj lošeg finansijskog položaja iste, obzirom da Bolnica nije u mogućnosti da redovno servisira obaveze prema dobavljačima.

Skupština USK – a je 2013. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti na kreditno zaduženje Bolnice u visini od 7.000.000 KM, s tim da bi Vlada USK-a subvencionirala 50 % iznos mjesečnih anuiteta, za period trajanja kredita. Po navedenoj Odluci, Bolnica je više puta provodila proceduru javne nabavke kredita, međutim bezuspješno jer su poslovne banke tražile instrumente obezbjeđenja u vidu garancije. Nakon toga, Vlada USK-a je u aprilu 2014. godine donijela Zaključak kojim je naložila Upravnom odboru ZZO USK-a i direktoru Zavoda da, u cilju rješavanja tekućeg poslovanja Bolnice, zaprimi mjenice ove zdravstvene ustanove, a da se mjenice Zavoda daju komercijalnoj banci, kao sredstvo obezbjeđenja. **Konstatujemo da kreditno zaduženje Bolnice nije realizovano iz razloga nemogućnosti iste da osigura potrebne garancije kao sredstvo obezbjeđenja kredita.**

Skupština USK-a je također 23.05.2016, godine donijela Zaključak kojim je zatražila od Vlade USK, Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike, ZZO USK-a i menadžmenta Bolnice da pripreme i ponude Skupštini USK-a Program finansijske konsolidacije Bolnice sa aspekta rješavanja finansijske situacije i finansijskog stanja u ovoj ustanovi. **Postupajući po navedenom, Menadžment Bolnice je 17.06.2016. godine obavijestio Vladu USK-a da je Upravni odbor Bolnice 10.06.2016. godine usvojio Odluku o pokretanju postupka nabavke kreditnih sredstava u iznosu od 13.000.000 KM, na koji način bi se izmirile obaveze prema dobavljačima, obaveze po revolving kreditu i obaveze prema ZZO USK-a. Do vremena okončanje naše revizije Bolnica nije uspjela realizovati kreditno zaduženje zbog istog problema (obezbjeđenja garancije), a resorno Ministarstvo, Vlada i Skupština USK-a nisu pokretali nikakve dodatne aktivnosti.**

Ostale obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 1.678.624 KM, a odnose se na dug Bolnice prema ZZO USK-a po osnovu aktiviranja izdate mjenice Zavoda od strane preduzeća „INEL – MED“ d.o.o. Mostar. Zavod je tužio Bolnicu da mu po osnovu pretrpljene štete nadoknadi isplaćeni iznos na ime glavnog duga, kao i obračunate zakonske zatezne kamate zbog nepoštivanja rokova plaćanja. Sud je donio odluku kojim je tužbeni zahtjev ZZO USK-a djelimično osnovan, te naložio Bolnici da na ime štete isplati iznos od 2.339.867 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 16.11.2012. godine i da nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 20.300 KM. Međutim, i Bolnica je tužila Zavod sa zahtjevom da joj isplati dug na ime pruženih zdravstvenih usluga osiguranicima, u periodu 2008. – 2010.

godina, a koje Zavod nije platio u iznosu od 4.505.617 KM. Po ovoj tužbi, sud je naložio Zavodu da Bolnici na ime duga za pružene zdravstvene usluge isplati iznos od 1.539.195 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 29.05.2013. godine i da nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 7.140 KM (evidentirano na sumnjivim i spornim potraživanjima). Donošenjem predmetnih odluka suda okončani su sudski postupci i upotrebljavani redovni pravni lijekovi ne odlažu izvršenje istih. **U vezi navedenog, Skupština USK-a je 23.05.2016. godine donijela Zaključak kojim je predložila navedenim institucijama da pokušaju putem medijacije riješiti međusobna potraživanja po navedenim presudama. Isto tako, od strane Bolnice je 16.11.2016. godine, upućen prijedlog ZZO USK-a za međusobnim poravnanjem presuđenih potraživanja, međutim do današnjeg dana po navedenom osnovu Bolnici nije stigao nikakav odgovor. Istovremeno je o navedenom obaviješteno i Kantonalno ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike.**

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su 1.829.675 KM, a odnose se na XII/2016. godine.

Preporuke:

- **Potrebno je da menadžment Bolnice poduzme sve aktivnosti u cilju osiguranja sredstava za pravovremeno izmirenje obaveza prema dobavljačima, u cilju izbjegavanja plaćanja zatezних kamata.**
- **U skladu sa Zaključkom Skupštine USK-a, riješiti međusobna potraživanja i dugovanja sa ZZO USK-a putem medijacije, u cilju smanjenja troškova Bolnice po osnovu zatezних kamata.**

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Odlukom direktora od 05.12.2016. godine formirana je Centralna popisna komisija, kao i Komisija za obavljanje popisa zemljišta, građevinskih objekata, stanova, opreme i investicija u toku, Komisija za popis sitnog inventara i instrumentarija, Komisija za popis lijekova, Komisija za popis zaliha tehničkog materijala, živežnih namirnica, plinova i zaliha u kuhinji i Komisija za popis obaveza, potraživanja i gotovine. Centralna popisna komisija sačinila je Elaborat o popisu – Zbirni izvještaj, koji je Upravni odbor usvojio i donio potrebne odluke.

Iako je Bolnica tražila potvrđivanje izvoda otvorenih stavki (IOS-a) sa kupcima i dobavljačima, u svim slučajevima nije potvrđeno knjigovodstveno stanje. Na osnovu uvida u Izvještaj o radu Komisije za popis obaveza, potraživanja i gotovine i ostalu dokumentaciju, **konstatujemo da nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem potraživanja i obaveza, što nije u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Preporuka:

- **Izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem potraživanja i obaveza, u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.2.7 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 900.936 KM, a odnosi se na zalihe lijekova i potrošnog materijala, koji se nabavljaju iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH, na lijekove koje donira UNDP za potrebe rada Detoks i Metadon centra za liječenje alkoholičara i ovisnika, kao i dr. donatora. U okviru navedenog iznosa, na vrijednost zaliha doniranog lijeka CERZYME se odnosi 229.908 KM, a isti se koristi za liječenje rijetkog oboljenja jednog pacijenta. Donator je krajem 2013. godine navedeni lijek počeo isporučivati Bolnici putem otpremnica i bez računa, a Bolnica je isti uručivala pacijentu koji se potpisivao na otpremnicu, nakon čega se promet navedenog lijeka prestao evidentirati u vanbilansnoj evidenciji. **Zbog navedenog, konstatovali smo da knjigovodstveno stanje zaliha lijeka CERZYME ne odgovara stvarnom. U toku sačinjavanja ovog Izvještaja, odgovorne osobe Bolnice su izvršile popis i poduzele aktivnosti u cilju usaglašavanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja**

istog, što su dokumentovale dostavljanjem „Izveštaja komisije o trenutnom stanju navedenog lijeka i načinu njegovog daljnjeg evidentiranja“ od 28.07.2017. godine.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izveštaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni prilivi gotovine 1.700.917 KM i ukupni odlivi gotovine 911.066 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok 789.851 KM. Izveštaj o novčanim tokovima je sačinjen u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izveštaju o promjenama na kapitalu za 2016. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama su usklađene sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje su sastavljene u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtijeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

7. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor Bolnice je 24.12.2015. godine donio Plan nabavki za 2016 godinu kojim je planirana nabavka roba i usluga u iznosu od 4.850.810 KM (roba 4.382.100 KM, usluga 468.710 KM). Plan javnih nabavki se sačinjava na osnovu Plana fizičkog obima usluga i finansijskog plana ZZO USK-a. Odlukom direktora 15.06.2015. godine imenovana je stalna Komisija za javne nabavke Bolnice (3 člana i sekretar komisije). Prema predmetu nabavki, kao stručni dio Komisije direktor imenuje dodatno dva člana, ovisno o složenosti predmeta nabavke, samo za tu nabavku. **Prije otpočinjanja procedura javnih nabavki, nadležni organi Bolnice nisu donosili odluke o pokretanju postupaka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 18. Zakona o javnim nabavkama. Nabavke su pokretane na osnovu usvojenog Plana javnih nabavki od strane Upravnog odbora, a samo u slučajevima kada nabavka nije planirana, onda su odluke donosili nadležni organi (direktor za procijenjenu vrijednost nabavke do 5.000 KM, Upravni odbor - preko 5.000 KM).**

Prema prezentiranim pregledima, Bolnica je u 2016. godini provela 60 postupaka i dodijelila ugovore u ukupnom iznosu 3.093.291 KM (bez PDV-a), i to putem otvorenog postupka zaključeno je 19 ugovora (u vrijednosti od 2.211.753 KM, nezavršena 3 postupka), pregovaračkog postupka bez objave obavještenja 8 ugovora (412.599 KM), konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda 20 ugovora (421.638 KM, nezavršena 4 postupka) i direktnog sporazuma 13 ugovora (47.301 KM). Iako su na vrijeme započeti, određeni broj postupaka nije bio završen do kraja godine zbog žalbi ponuđača, odnosno zbog ponavljanja postupaka i ne rješavanja istih od strane Ureda za razmatranje žalbi BiH. Obavljenom revizijom, revidirali smo procedure javnih nabavki 10 otvorenih i pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja, nakon kojih su zaključeni ugovoru u vrijednosti od 1.625.477 KM ili 52,55 % ukupne vrijednosti istih u 2016. godini.

Vezano za nabavku sanitetskog materijala za potrebe Bolnice (LOT 1 – Gaze, komprese, zavoji i podloge za gipsane zavoje, vata, tamponi - izabrani dobavljač „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać, 317.031 KM sa PDV-om; LOT 2 – Flasteri, stančevine, kape, kaljače, maske i mantili – MIPEX d.o.o. Banja Luka, 64.724 KM sa PDV-om), odabir ponuđača je izvršen na osnovu otvorenog postupka, uz primjenu kriterija ekonomski najpovoljnija ponuda (cijena 60 %, uslovi plaćanja 20 %, kvalitet 20 %). Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je, u toku trajanja postupka, tenderska dokumentacija za nabavku sanitetskog materijala izmijenjena u dijelu podjele predmeta nabavke na dva lota, odnosno nakon što je ugovorni organ djelimično uvažio žalbu ponuđača „MIPEX“ d.o.o. Banja Luka, donošenjem Rješenja

24.02.2016. godine. Okvirni sporazumi sa naprijed navedenim ponuđačima (za LOT 1 i LOT 2) su zaključeni 12.05.2016. godine, na period od dvije godine i traju do završetka procedure za izbor dobavljača za naredni period, na osnovu kojih su isti dan zaključeni i pojedinačni ugovori o nabavkama na period od jedne godine. Skrećemo pažnju da je stanje obaveza prema dobavljaču „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać, od kojeg Bolnica pored nabavke sanitetskog materijala vrši i nabavke ostalog sanitetskog materijala, lijekova, potrošnog materijala za očni odjel, reagenasa za krvne grupe i interakcije, na dan 31.12.2016. godine, ukupno iznosilo 2.576.298 KM. **Navedeni dobavljač je tužio Bolnicu zbog neplaćanja obaveza u ugovorenim rokovima, po kom osnovu postoji i sudsko izvršno rješenje što smo detaljnije pojasnili u dijelu Izveštaja pod brojem 6.2.5. Obaveze.**

Vezano za nabavku potrošnog materijala za potrebe Bolnice, utvrdili smo da je odabir ponuđača za 5 od 11 lotova izvršen na osnovu otvorenog postupka, uz primjenu kriterija ekonomski najpovoljnija ponuda (cijena 80 %, uslovi plaćanja 20 %). Ugovori su zaključeni sa sljedećim dobavljačima: „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać (za LOT 1 – Bebi sistemi, i.v., kanile, igle, šprice, nožići, vakutajneri - 243.870 KM sa PDV-om i LOT 2 – Kateteri, rukavice, setovi za infuziju, urinske vrećice - 248.285 KM), dobavljač „ENA“ d.o.o. Sarajevo (za LOT 6 – Role za sterilizaciju - 23.473 KM i LOT 11 – Silikonizirano crijevo za vakum - 4.022 KM) i dobavljač RAUCH MEDICAL d.o.o. Mostar (za LOT 7 – Laringealne maske - 1.228 KM). Međutim, obzirom da za preostalih 6 od 11 lotova nije bilo blagovremeno dostavljenih ponuda, za navedene lotove postupak je poništen, odlukom direktora od 07.01.2016. godine. Na ponovljenom otvorenom postupku, uz primjenu istih kriterija, također nije bilo dostavljenih ponuda, za navedene lotove procijenjene vrijednosti od po 20.000 KM (LOT 3 – tubusi, LOT 4 – timanovi kateteri, LOT 5 – drenovi, LOT 8 – trahealne kanile, LOT 9 – mikrotajneri, lancete i LOT 10 – rektal tube), te je 24.05.2016. godine postupak opet poništen. **Obzirom da do kraja 2016. godine nisu izabrani dobavljači za nabavke po lotovima 3,4,5,8 i 9, konstatujemo da je nabavka navedenih roba vršena od dobavljača sa kojima je Bolnica imala potpisane ugovore koji su vrijedili za 2015. godinu.**

Vezano za nabavku potrošnog materijala za očni odjel, utvrdili smo da je odabir ponuđača izvršen na osnovu otvorenog postupka, uz primjenu kriterija ekonomski najpovoljnija ponuda (cijena 70 %, uslovi plaćanja 20 % i rok isporuke 10 %). Okvirni sporazum je zaključen sa dobavljačem: „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać 30.06.2016. godine, u vrijednosti od 422.113 KM (sa PDV-om), na period od 2 godine, sa odgodom plaćanja isporučene robe 120 dana od dana ispostavljenih fakture i krajnjim rokom isporuke 1 dan od dana narudžbe od kupca (godišnji ugovor 211.487 KM). Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je od 3 zainteresovana ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju, samo jedan i dostavio ponudu, koja je od strane komisije ocijenjena formalno – tehnički ispravnom i prihvatljivom i izabrana kao ekonomski najpovoljnija, što je direktor prihvatio i zaključio ugovor sa ovim preduzećem. Navedenim ugovorom, „Farmacija 2011“ d.o.o. Bihać se obavezala da će uz isporuku potrošnog materijala, Bolnici dati na korištenje nov „faco aparat za ugradnju leća“ na period trajanja okvirnog sporazuma od 2 godine, sa obavezom redovnog održavanja aparata o svom trošku, kao i stručnu edukaciju osoblja ugovornog organa za ugradnju leća, također o svom trošku dok se osoblje ugovornog organa ne osposobi za samostalan rad. Tenderskom dokumentacijom je definisano da se isporuka potrošnog materijala vrši uz korištenje novog „faco aparata za ugradnju leća“. Prema prezentiranom, dva potencijalna ponuđača (koji su preuzeli tendersku dokumentaciju) su podnijeli žalbe ugovornom organu, u kojima je traženo da se sačinjena tehnička specifikacija predmetne robe preformuliše izostavljanjem navedenih parametara iz tehničke specifikacije u cilju pravične konkurencije među ponuđačima (SPEKTROLAB d.o.o. Banja Luka), odnosno da se tražena roba iz tehničke specifikacije podijeli na 4 lota (Đaković d.o.o. Banja Luka). Ugovorni organ je prvu žalbu (SPEKTROLAB d.o.o.) odbio kao neblagovremenu, jer je izjavljena dva dana prije zakazanog dana otvaranja ponuda, dok je drugu žalbu (Đaković d.o.o.) također odbio kao neosnovanu iz razloga jer žalitelj nije dao nijedan dokaz da se radi o povredama Zakona o javnim nabavkama. Potencijalni ponuđač Đaković d.o.o. je uložio žalbu i Uredu za razmatranje žalbi BiH, koju je isti odbacio Zaključkom 04.03.2016. godine zbog neurednosti (nije izvršena uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka).

Vezano za nabavku potrošnog materijala za aparat MGIT 960 ili ekvivalent (laboratorijski reagensi koji se koriste za dijagnostiku na Odjelu mikrobiologije), utvrdili smo da je odabir ponuđača također izvršen na osnovu otvorenog postupka, uz primjenu kriterija ekonomski najpovoljnija ponuda

(cijena 70 %, uslovi plaćanja 20 % i rok isporuke 10 %). Okvirni sporazum je zaključen sa dobavljačem: „Sedžan – Ingenering“ d.o.o. Vogošća 22.07.2016. godine, u vrijednosti od 227.331 KM (sa PDV-om), na period od 2 godine, sa odgodom plaćanja isporučene robe 125 dana od dana ispostavljene fakture i krajnjim rokom isporuke 5 dana od dana narudžbe od kupca (godišnji ugovor 113.666 KM). Navedenim ugovorom, preduzeće „Sedžan – Ingenering“ d.o.o. se obavezalo da će uz isporuku potrošnog materijala, Bolnici dati na korištenje „aparata MGIT 960“ na period trajanja okvirnog sporazuma od 2 godine, sa obavezom redovnog održavanja. Utvrdili smo da je tenderskom dokumentacijom (obrazac 7) definisano da su ponuđači obavezni uz reagense ponuditi svoj aparat na korištenje za vrijeme trajanja ugovora. Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da osim izabranog ponuđača, nijedno drugo pravno lice nije preuzelo tendersku dokumentaciju, tako da nije bilo žalbi u toku provođenja postupka.

Vezano za nabavku reagenasa i potrošnog materijala za Centralnu laboratoriju (procijenjena vrijednost nabavke 750.000 KM, 11 lotova), u toku je procedura nabavke putem međunarodnog otvorenog postupka, uz primjenu kriterija ekonomski najpovoljnija ponuda (cijena 80 %, uslovi plaćanja 10 % i rok isporuke 10 %). Kao i u prethodno navedenim postupcima (nabavka potrošnog materijala za očni odjel i za aparat MGIT 960), tenderskom dokumentacijom je definisano da su ponuđači obavezni, uz ponudu za reagense i potrošni materijal proizvođača kojeg zastupaju, ustupiti aparat na korištenje od istog proizvođača (jer se radi o zatvorenim sistemima), i to za vrijeme trajanja ugovora/ okvirnog sporazuma koji se planira zaključiti za period od 2 godine. Iako je 16 potencijalnih ponuđača preuzelo tendersku dokumentaciju, do kraja 2016. godine nije bio okončan postupak odabira ponuđača.

Vezano za nabavku usluga servisiranja MRI aparata GE Signa HDxt 1,5 T (magnet), utvrdili smo da je dobavljač „MEDICAL“ d.o.o. Mostar, sa kojim je zaključen ugovor u vrijednosti od 70.851 KM (sa PDV-om), izabran na osnovu provedenog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, pozivajući se na član 21. tačka c) i d) Zakona o javnim nabavkama (zaštita ekskluzivnih prava i hitnost). Navedeni postupak je proveden na osnovu posebno donesene Odluke Upravnog odbora Bolnice o odobravanju sredstava za navedene namjene, čijem donošenju je prethodio zahtjev Službe za nabavku, odnosno načelnika Službe za radiologiju u kojima je tražena hitna popravku navedenog aparata. Prema prezentiranom, Služba za javne nabavke Bolnice je uputila poziv za dostavljanje ponuda u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja samo preduzeću „MEDICAL“ d.o.o. Mostar za kojega tvrde da je ekskluzivni zastupnik proizvođača „GENERAL ELECTRIC HEALTHCARE“ za područje BiH, koji je dostavio Početnu i Konačnu ponudu u istom iznosu od 70.851 KM. **Bolnica prije provođenja pregovaračkog postupka nije tražila pisani odgovor od proizvođača opreme „GENERAL ELECTRIC HEALTHCARE“ o tome koja preduzeća su ovlašteni partneri za servisiranje njihovih proizvoda u BiH, već nam je kao dokaz o ekskluzivnosti navedenog dobavljača prezentirala potvrdu iz 2012. godine. Dostavljena Izjava ponuđača o tome da je ekskluzivni zastupnik prava u pogledu predmeta nabavke nije adekvatan dokaz kako bi se uvjerili da se zbog suštinskih, dokazivih tehničkih ili umjetničkih razloga ili iz razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, ugovor mogao dodijeliti samo određenom dobavljaču, što nije u skladu sa članom 21. Zakona o javnim nabavkama.**

Zaključak:

Kao što se može vidjeti iz naprijed navedenog, stalna Komisija za javne nabavke je provodila procedure javnih nabavki u 2016. godini na osnovu usvojenog Plana javnih nabavki od strane Upravnog odbora, a prije otpočinjanja istih nadležni organi (Upravni odbor, direktor) nisu donosili odluke po pokretanju postupaka javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 18. Zakona o javnim nabavkama.

Najveći broj ugovora je zaključen na osnovu provedenih otvorenih postupaka uz primjenu kriterija ekonomski najpovoljnija ponuda sa sljedećim podkriterijima: cijena, uslovi plaćanja, kvalitet ili rok isporuke. Primjenjivani podkriterij - uslovi plaćanja je veoma bitan za Bolnicu, obzirom da se ista nalazi u nezavidnoj situaciji u pogledu likvidnosti, što je jednim dijelom imalo za posljedicu da je značajan broj ugovora potpisan na bazi samo jedne ponude ili da za pojedine lotove nije pristigla niti jedna ponuda. U ovim slučajevima Bolnica je ponavljala postupke, a u međuvremenu je robu nabavljala od starih dobavljača koji su potpisivali pismene saglasnosti da će robu isporučivati po ranije ugovorenim uslovima. Bolnici je u 2016. godini poseban problem predstavljalo servisiranje i popravka aparata MR Signa HDxt 1,5 T (magneta), za kojeg su izneseni navodi da se isti veoma često

kvari, dok popravke i zamjenu dijelova obavlja samo jedan dobavljač, za kojeg nismo mogli utvrditi da je ekskluzivni zastupnik proizvođača istog (General Electric), već samo da je isti „ovlašten za uvoz, stavljanje na tržište, prodaju, komisioniranje i servisiranje, kao i sudjelovanje na javnim i privatnim tenderima, u svoje ime i za vlastiti račun“ proizvoda „GE Healthcare“. Samo u 2016. godini za usluge popravke magneta utrošene su 183.639 KM, po osnovu dva ugovora koji su zaključeni uz provođenje pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja koji postupak je najmanje transparentan, a isto predstavlja ograničavajući faktor za efikasnije poslovanje Bolnice.

Preporuke:

- *Pokretanje postupaka javnih nabavki vršiti uz prethodno donošenje odluke ili rješenja nadležnog organa i propisanog sadržaja, u skladu sa članom 18. Zakona o javnim nabavkama.*
- *Odabir pregovaračkog postupka bez objave obavještenja kao i pregovaranje sa jednim ponuđačem vršiti samo u slučaju kada su ispunjeni uslovi iz člana 21. Zakona o javnim nabavkama, uz detaljno obrazloženje u odluci o pokretanja postupka javne nabave za odabir i osigurati odgovarajući pismeni dokaz da ponuđač ispunjava ekskluzivno pravo za dodjelu ugovora.*

8. KOMENTAR

ZU Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ se na dostavljeni Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2016. godinu očitovala, dopisom Broj: 02–1486-1/2017 od 28.09.2017. godine.

U Očitovanju je navedeno da će u cilju primjene MRS-a 16 angažovati ovlaštenog procjenitelja za procjenu fer vrijednosti revaloriziranog zemljišta, kao i da je isplata regresa izvršena uz prethodno insistiranje dva strukovna sindikata koji djeluju u okviru Bolnice.

Dokumentacija i obrazloženje koje se odnosi na provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja nisu imali uticaj na nalaze, preporuke i mišljenje o izvršenoj reviziji.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Dunja Logo, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Nasiha Biberović, dipl.oec. -vođa tima

Marija Marković, dipl.oec. -član tima

IV. PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period 01.01. – 31.12.2016. godine			
Naziv pravne osobe: KB „DR. IRFAN LJUBIJANKIĆ“ Bihać			
			KM
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI	28.671.398	27.065.238
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)		
1	Prihodi od prodaje robe		
2	Prihodi od prodaje učinaka	27.961.992	26.328.453
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	709.406	736.785
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	28.626.227	28.787.395
1	Nabavna vrijednost prodate robe		
2	Materijalni troškovi	4.695.649	4.962.898
3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	21.676.748	21.577.615
4	Troškovi proizvodnih usluga	369.302	366.211
5	Amortizacija	1.073.685	1.028.653
6	Troškovi rezerviranja		
7	Nematerijalni troškovi	810.843	852.018
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	45.171	0
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)		1.722.157
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	2.028	12.879
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		
2	Prihodi od kamata	35	119
3	Pozitivne kursne razlike		
4	Prihodi od efekata valutne klauzule		
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		
6	Ostali finansijski prihodi	1.993	12.760
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	145.746	215.693
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima		
2	Rashodi kamata	145.746	215.693
3	Negativne kursne razlike		
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi		
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)		
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	143.718	202.814
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0		
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	98.547	1.924.971
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	120.228	131.848
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava		
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina		
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Dobici od prodaje materijala		
6	Viškovi	5.756	11.396
7	Naplaćena otpisana potraživanja	6.853	16.609
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika		
9	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	107.619	103.843
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	307.318	319.347
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava		37.451

2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina		
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Gubici od prodaje materijala		
6	Manjkovi		3.938
7	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	300.299	262.347
8	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	7.019	15.611
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)		
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	187.090	187.499
	PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
	RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
5*	Prihodi temeljem promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	260	8.256
6*	Rashodi temeljem promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda	86.049	86.422
	UKUPNI PRIHODI PERIODA (I+IV+IX+1*+3*+5*)		
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*+4*+6*)		
	DOBIT ILI GUBITAK - NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza	371.426	2.190.636
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza		
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja	371.426	2.190.636
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVII	Neto dobit perioda		
XVIII	Neto gubitak perioda	371.426	2.190.636
B)	OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda		
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda		

Rukovodstvo je pripremlilo finansijske izvještaje i iste odobrilo dana 28.2.2017. godine.

Direktor
Smail dr. Dervišević

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine					
Naziv pravne osobe: KB „DR. IRFAN LJUBIJANKIĆ“ Bihać					
					KM
1	2	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	75.408.751	46.142.787	29.265.964	29.694.812
1	Nematerijalna sredstva	28.572	4.885	23.687	22.815
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	75.345.722	46.130.184	29.215.538	29.645.058
3	Investicijske nekretnine				
4	Biološka sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	34.448	7.718	26.730	26.930
6	Dugoročni finansijski plasmani				
7	Druga dugoročna potraživanja				
8	Dugoročna razgraničenja	9		9	9
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	8.253.658	4.504.799	3.748.859	4.183.184
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.647.298	982.679	664.619	824.586
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	6.606.360	3.522.120	3.084.240	3.358.598
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA				
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	83.662.409	50.647.586	33.014.823	33.877.996
	II) Vanbilansna aktiva	900.936		900.936	891.341
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	84.563.345	50.647.586	33.915.759	34.769.337
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (1 do 10)			6.415.660	6.787.086
1	Osnovni kapital			18.058.830	18.058.830
2	Upisani neplaćeni kapital				
3	Emisiona premija				
4	Rezerve				
5	Revalorizacione rezerve			4.589.493	4.589.493
6	Nerealizirani dobiti				
7	Nerealizirani gubici				
8	Neraspoređena dobit				
9	Gubitak do visine kapitala			16.232.663	15.861.237
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
	B) DUGOROČNA REZERVIRANJA			11.272.641	11.534.936
	C) DUGOROČNE OBAVEZE			158	581
	D) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE				
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			15.284.637	15.505.911
1	Kratkoročne finansijske obaveze			3.800.246	4.066.475
2	Obaveze iz poslovanja			9.532.659	9.455.028
3	Obaveze iz specifičnih poslova				
4	Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih			1.829.675	1.615.325
5	Druge obaveze			34.580	301.071
6	Obaveze za PDV			137	1.422
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine			83.345	63.741
8	Obaveze za porez na dobit			3.995	2.849

F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	41.727	49.482
G) ODLOŽENE POREZNE OBAVEZE		
I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)	33.014.823	33.877.996
II) Vanbilansna pasiva	900.936	891.341
UKUPNO PASIVA (I+II)	33.915.759	34.769.337

Rukovodstvo je pripremilo finansijske izvještaje i iste odobrilo dana 28.2.2017. godine

Direktor
Smail dr. Dervišević

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 01.01. do 31.12.2016. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravne osobe: KB „DR. IRFAN LJUBIJANKIĆ“ Bihać				
	O p i s	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		-371.426	-2.190.636
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+		94
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	1.073.685	1.028.559
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)		37.451
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)		
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)		
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)		-1.070.308
9	Ukupno (2 do 8)		1.073.685	-4.204
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	159.967	116.242
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	1.144.214	-32.254
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	-80.023	-68.789
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	18	
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	77.631	-35.065
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	-33.099	190.609
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	-270.050	-144.751
17	Ukupno (10 do 16)		998.658	25.992
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+-9+-17)		1.700.917	-2.168.848
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)			
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+		
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela			
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+		
23	Prilivi iz osnova kamata	+		
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+		
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+		
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		644.837	698.618
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-		
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-		
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	644.837	698.618
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-		
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)			
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		644.837	698.618
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		3.800.246	3.914.033
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+		
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+		
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	2.000.000	2.114.033
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	1.800.246	1.800.000
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		4.066.475	2.178.453
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-		
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-		
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	4.066.475	2.114.033
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-		64.420
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-		
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-		
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)			1.735.580
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		266.229	
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		1.700.917	1.735.580
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		911.066	2.867.466
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		789.851	
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)			1.131.886

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		62.689	1.194.575
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+		
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-		
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		852.540	62.689

Rukovodstvo je pripremlilo finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02.2017.godine

Direktor:
Smail dr. Dervišević

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31.12.2016. godine

Naziv pravne osobe: KB „DR. IRFAN LJUBIJANKIĆ“ Bihać

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit / gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31.12.2014. god.	18.058.830	4.589.493			-12.731.607	9.916.716		9.916.716
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama							±	
3. Efekti ispravki grešaka					-938.994	-938.994		-938.994
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2014., odnosno 01.01.2015. god. (1 ± 2 ± 3)	18.058.830	4.589.493			-13.670.601	8.977.722		8.977.722
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava								
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju								
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijski izvještaja u drugu valutu prezentacije								
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha					-2.190.636	-2.190.636		-2.190.636
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital								
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka								
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
12. Stanje na dan 31.12.2015. godine, odnosno 01.01.2016. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	18.058.830	4.589.493			-15.861.237	6.787.086		6.787.086

13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama							
14. Efekti ispravki grešaka							
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2015.,odnosno, 01.01.2016.god. (12 ± 13 ± 14)	18.058.830	4.589.493			-15.861.237	6.787.086	6.787.086
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva							
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju							
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije							
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha					-371.426	-371.426	-371.426
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu							
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka							
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala							
23. Stanje na dan 31.12.2016. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	18.058.830	4.589.493			-16.232.663	6.415.660	6.415.660

Rukovodstvo je pripremlilo finansijske izvještaje i iste odobrila dana 28.02.2017. godine.

Direktor:
Smail dr. Dervišević

Zabilješkama uz finansijske izvještaje data je izjava da su svi finansijski izvještaji **u potpunosti** sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i tumačenjima Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (IASB).